

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Martia, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Educarea voinței în spirit creștinesc.

V.

Fiecare dintre noi trebuie să fie om, în înțelesul adevărat al cuvântului, înainte de a-și începe activitatea în viața publică. Specialitatea cutare ori cutare, felul de a servi obștei, nu e de însemnătate. Pentru a fi cooperant folositor la munca săvârșită de obște, trebuie să ai o personalitate pronunțată morală. Ca bază neîncunjurat de lipsă pentru mărimea omenească, ori în care formă se manifestă ea, trebuie să servească demnitatea morală. Nu aceea e deci de însemnătate, că la care operă lucrăm, că săvârșim oare o faptă eroică, sau numai o muncă modestă, obicinuită, de toate zilele, ci de importanță e aceea, că oare dovedim noi că suntem totdeauna și între toate împrejurările credincioși poruncii Mântuitorului: „Fiți sarea pământului și lumina lumii”. De importanță e, că oare noi, din orice loc pe care-l ocupăm, și asupra oricărei împrejurări de pe lângă noi, exerciăm influință binefăcătoare, și cu puterea exemplului nostru determinăm-o să iubească binele și adevărul, învățăm-o să prețuiască frumsețea morală a vieții după valoarea ei cea adevărată? „De mâncați, ori de beți, și orice faceți, toate le faceți spre mărirea lui Dumnezeu”, zice apostolul către Corinteni (I, 10, 31). Iar Iisus Cristos iată cum ne învață: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând ei faptele voastre cele bune, să mărească pe tatăl vostru cel din ceruri”. (Mateiu 5, 16).

Orice abatere dela această poruncă e o îndepărtare dela datorința noastră, slăbește energia noastră morală și provoacă o influință distrugătoare asupra întregii noastre vieți de mai târziu!

Un strop de apă murdară, aruncată în râul ori în izvorul curat, are să fie ceva neobservat pentru ochiu. Dar după ce trece prin procesul de descompunere și se lățește în undele de apă, curate ca cristallul, va respira totuși puțină tulburare, și poate să formeze izvorul unei mulțimi de bacterii primejdii-toare sănătății omenești.

Așa e legea naturii; de o eficacitate egal de puternică, atât în lumea fizică, cât și în cea spirituală. De aceea, purtați grije de voi, în toate cazurile singuratică. Otrava, luată în cantitate cât de mică, tot otravă rămâne; iar râul tot rău rămâne, fie la aparență oricât de neînsemnat. Coarda care s'a muiat în cursul cântării, fie și numai pe o secundă, dă numai decât ton fals, și strică impresia plăcută, produsă de frumsețea melodiei.

Tot așa stăm și cu armonia morală a spiritului omenească. Suntem obicinuți a trece prea ușor peste slăbiciunile și mîncățile noastre, pe când ele sunt de o importanță foarte serioasă. Alpii cei mari

și muntele Himalaia, sunt formați din grăunțe de năsip, iar mările fără țărături din stropi mici de apă. Așa e compusă și viața noastră, din lucruri mărunte și neînsemnate. Eroii cei mari se nasc rar, numai la câteva veacuri unul, iar fapte eroice nu se pot săvârși în fiecare zi, ori pe fiecare ceas. Viața însă înaintea mereu, în ogașa obicinuită, purtând cu sine grijile și lipsele îndatinate și de toate zilele. Și totmai după ținuta ce o manifestă omul față de lucrurile mărunte din viață, poate fi el judecat mai bine și mai corect. Fiecare fir de păr poate să arate din care parte bate vântul, și fiecare fir de paiu, oricât de neînsemnat să fie, arată mersul râului. „Celce e credincios în cele mici, e credincios și în cele mari; și cine e nedrept în cele mici, nedrept e și în cele mari”. (Luca, 16, 10).

Înainte cu câțiva ani, când se făceau săpături la Pompeii, a fost descoperit un ostaș în perfectă adjustare, cu sulița în mână și cu coiful tras pe ochi. Ostașul, care se afla la vartă, a văzut, de bună seamă, moartea neînălăturabilă înaintea ochilor; dar credincios datorinței sale, a rămas neclintit la post, și numai coiful și l-a tras pe ochi, pentru că să nu vadă grozăviile din jurul său. Așa apoi a fost cutropit de cenușe pe locul unde se află, și unde a rămas până în zilele noastre. Fără îndoială, a fost și acesta unul din eroii număroși, cari rămân necunoscuți pentru lume, și ale căror fapte, săvârșite între alte împrejurări, mai favorabile, ar fi trecute de mult pe paginile istoriei universale, spre edificarea generațiilor următoare.

Omul acesta, dacă nu se prăpădea în Pompeii, ar fi avut o viață, care, chiar dacă nu i-s-ar fi dat ocaziunea să săvârșească vre-o faptă mare și eroică, era viața unui om plin de curaj și conștiință.

Să ne gândim deci totdeauna la aceea, că poate nimănui dintre noi nu-i este dat să săvârșească fapte mari în viață; o misiune însă avem toți de împlinit, și încă cu onestitate: să lătim în lume binele, adevărul și dreptatea, în măsura, în care ne permit aceasta facultățile noastre.

Repet deci, nu este dat fiecăruia să fie erou. Și chiar dacă are cineva toate cerințele pentru a deveni erou, nu se cere în fiecare zi câte o faptă eroică, și nu în fiecare zi se dă ocaziune pentru a o săvârși. Dar pentru aceea toți putem să fim oameni buni și de omenie, purtători de supreme ideale de viață, colaboratori la opera pentru extinderea împărăției lui Dumnezeu pe pământ. Și dacă vrem, ca cu onestitate să ne împlinim misiunea pe acest pământ, trebuie să ne pregătim și să muncim în direcția, ca să ne arătăm vrednici de marele scop pentru care am eșit din voința prea înaltă, și din neîntință am primit ființă.

Trebuie să știm și să înțelegem, că puterile morale, întocmai ca și cele fizice, cresc numai în urma

exercițiului neîntrerupt. Cine vrea să se poată juca cu gloanțe de tunuri, trebuie să facă exerciții lungi cu ele, căci dintr'odată n'ajunge nime atlet. De aceea, să lucrăm neîntrerupt în jurul voinței noastre. Să o exerciem neconținut în nizu-înțele spre bine și adevăr. Să nu perdem din vedere nici o ocaziune, pentru a o putea arăta din partea ei cea ideală. Pentru că nu putem ști, oare o astfel de ocaziune singuratică, neînsemnată, nu atinge în camera secretă a sufletului nostru coarde, până aci chiar și pentru noi necunoscute, prefăcând ca dintr'odată întreaga noastră viață într'un imn de învingere, — învingerea iubirii de Dumnezeu și de oameni!

Discursul domnului deputat V. Goldiș,

rostit în ședința dela 30 Ianuarie 1907 a dietei ungare.

(Urmare).

Aceasta a doua parte a vorbirii dlui ministru de interne Iuliu Andrássy, care să refere la prezent, de asemenea e din mai multe părți. Partea întâi am arătat-o acum. Partea a doua se refere la legea naționalităților. În privința aceasta, prietenul meu Dr. A. Vlad a arătat aici că guvernele de mai nainte, au falsificat, în realitate, condițiile ei fundamentale. Și chiar în urma acestei interpretări falsificate a ajuns masa cetățenilor aparținători naționalităților în conflict atât de acut cu clasa politică dominantă și cu guvernul liberal de odinioară. Regret foarte mult, că și guvernul actual și mai ales dl ministru de interne contele Andrássy a acceptat interpretarea vechiului partid liberal și că pe acest teren, în chestiunea legii naționalităților, n'a putut să ne spună nimic nou, decât ce spusese deja pe vremea sa Tisza Kálmán. Dl ministru de interne afirmă, că legea naționalităților nu se poate executa, de oarece noi nu acceptăm teza fundamentală a legii naționalităților, teza introductivă, că toți locuitorii țării sunt membri egali îndreptățiți ai națiunii politice maghiare. Imi va fi cu putință să vă dovedesc, că această învinuire e lipsită de temei.

Eu cred, că fiecare partid își așterne principiile politice sale generale în proiectul de adresă. Așa a fost totdeauna și mai ales în anii 60 și 61, desbaterea asupra proiectului de adresă a fost discuție per eminentiam politică. Noi până acum am avut de două ori ocazia de a prezenta onoratei camere proiecte de adresă. Voi citi din proiectele aceste de adresă părțile acelea, cari dovedesc tocmai contrarul dela ceea ce spune dl ministru. Aci e proiectul de adresă din 1905. Acesta spune (cetește): „E convingerea noastră că acest morb latent al constituției noastre se poate sană numai așa, dacă principiului, că toți cetățenii Ungariei fără deosebire de naționalitate sunt membrii egali îndreptățiți ai națiunii politice ungare, i-se va da o afirmare generală și necondiționată în spiritul nefalsificat al legilor din 1848 și 1867 pe toată linia vieții constituționale fără conșiderare la interesele de clase și rase, cu conșiderare la întreaga națiune și la interesele statului alcătuit și susținut de întreaga națiune”. (Aprobări pe băncile naționalităților.) Dincontră, acest proiect de adresă spune, că da, pretindem ca să fim membrii egali îndreptățiți ai națiunii un-

gare unitare și nedespărțite. Cum se poate deci spune, că noi nu primim ideea conducătoare a legii de naționalități, când proiectele noastre de adresă dovedesc tocmai contrarul?

Voi citi acum din al doilea proiect de adresă, cel din 1906, iarăși un pasaj, unde se zice (cetește): „Stă de o potrivă departe de gândul nostru spargerea întregității teritoriale și de stat a Ungariei. Aceasta stă tot așa de departe de gândul nostru, ca tendința spre unificarea raselor, care înșamnă nimicirea etnică a popoarelor de naționalitate nemaghiară. După a noastră convingere numai o cale este, care duce spre consolidarea politică a Ungariei: o atare politică de stat, care va putea să afle un acord între cerințele întregității de stat și între condițiile de existență națională a popoarelor ei, de altă parte.”

Iată On. camera, și al doilea dintre proiectele noastre de adresă acceptază ideea fundamentată a legii de naționalități. Aceasta am acceptat-o totdeauna și nu ne va putea dovedi nimeni prin nimic, că am fi greșit vre o dată împotriva acestui principiu, că noi nu ne-am considerat pe noi înșine drept membri ai națiunii ungare unitare și nedespărțite; din contră, pretindem, ca să fim considerați ca atari și ca să se tragă de aici consecințele.

Și e foarte interesant, On. camera, că partea aceasta a proiectului de adresă se potrivește aproape din cuvânt în cuvânt cu acele cuvinte din scrierea marelui baron Iosif Eötvös, cari se refer la chestia de naționalități.

Baronul Iosif Eötvös, în cartea sa despre chestia de naționalități zice (cetește):

„Deși dorințele noastre în privința chestiei de naționalități diferă, și în focul discuției se ridică de ambe părți postulate, cari se contrazic, în schimb interesele ne sunt identice și astfel nu poate să fie între noi deosebire de vederi în privința celor ce avem de făcut.

Ori vom porni dela interesele generale ale țării, ori dela interesele speciale ale naționalităților, preocupând lucrul în mod calm, ajungem la o singură convingere și aceasta este, că interesele națiunii istorice și politice le vom putea asigura numai așa, dacă vor fi mulțumite postulatele fiecărei națiuni etnice, și de altă parte postulatele națiunilor de diferite limbi vor putea fi mulțumite numai așa, dacă se va asigura existența țării, ca stat unitar.”

Tot ideea aceasta o exprimă și proiectul nostru de adresă. Convingerea aceasta a baronului Iosif Eötvös s'a înmeiat pe un studiu îndelungat. Aci se ocupă mai de aproape cu astfel de chestii, doară, știu bine, că a scris o lucrare mare în trei volume cu titlul „Influința ideilor veacului XIX asupra statului” și în lucrarea aceasta se exprimă despre chestia de naționalități așa (cetește):

„Insuficiența pentru principiul de naționalitate nu este altceva decât un protest solemn în numele principiului creștinesc al libertății individuale contra principiului omnipotenței statului, pe care l-am împrumutat din lumea păgână, și chiar în împrejurarea, că postulatele ridicate în numele naționalității nu se pot respinge, că realizarea principiului de egalitate a devenit o necesitate, care mai curând ori mai târziu, va trebui să fie satisfăcută, vedem asigurarea, că acea cale, care duce la cesarism, ori la anarhie, deci și într-un caz și întraltul la falimentul civilizației creștine, o vom părăsi...”

Iuliu Markos: Da. Atunci încă nu va-ți fost dat arama pe față.

Prezidentul: Liniște!

Vasile Goldiș: Așa cred on. Cameră, că am izbutit să arăt, că de fapt politica noastră nu e în contradicție cu legea de naționalități; și că am izbutit să dovedesc, că din contră, noi suntem acei, cari pretindem îndeplinirea acelei teze fundamentale. Și acum ne aflăm în fața unei poziții ciudate. Domnul ministru zice: voi sunteți cauza, pentru care nu se poate executa legea de naționalități, vom trebui să o ștergem, mai curând ori mai târziu. Pentru ce? Fiindcă noi pretindem executarea aceleia. Așadar, când pretindem executarea unei legi, această împrejurare se consideră drept motiv de ajuns, ca aceea lege să fie ștearsă. (Contraziceri și mișcare).

On. Cameră! Mai am încă o observare. Zice dl ministru, că dsa ne consideră drept dușmani și ne prigonește pe noi; dar masele mari, poporul îl iubește. Ei! Pofțiți prigoniți-ne pe noi, dar executați legea de naționalități, față de masele mari, pe cari le iubiți. (Voci pe băncile naționalităților: Așa e!) Eschideți-ne pe noi, când va fi vorba de executarea legii, dar nu eschideți poporul, despre care accentuați mereu, că îl iubiți, că voiți să-l strângeți la pept, câtă vreme dvoastră îl prigoniți numai, dar nu-l aveți în drag.

Fenyvesi Som: Poporului nu-i pasă. Poporul se învoiește ori când. Numai dvoastră trageți folos dintrânsa.

Prezidentul: Liniște!

Vasile Goldiș: Dl ministru de interne amintește și importanța chestiei naționalității din punct de vedere al raporturilor internaționale, și pentru aceasta încă îi datorim oare care mulțumită, că a deșteptat opinia publică maghiară cu privire la împrejurarea, că de fapt chestia de naționalități are în Ungaria și referințe internaționale. Referințele aceste internaționale dl ministru de interne, le interpretează astfel, ca și când noi am fi chemați (Să auzim!), ca să fim legătură firească dintre Ungaria și dintre Statele naționale, cari o înconjoară. Și mai zice, că ar fi mare păcat al nostru, că în loc de a fi legătură naturală, chiar îngreunăm împrietinirea cu aceste state. Apoi, on. Cameră, eu nu știu, că țara noastră în ce legături diplomatice se află cu statele vecine, un lucru însă îl știu, și anume, că, da, am putea să fim legătura naturală pentru împrietinirea cu statele vecine, dar așa, bine înțeles, dacă nu vom avea de ce să ne plângem de situația noastră de aici, ci dacă ne vom simți fericiți aci cu popoarele noastre. Și on. Cameră, aceasta nu e numai părerea noastră, ci e și părerea bărbatilor de stat ai acestor țări din afară. (Să auzim!)

Și în privința aceasta îmi voi lua voie a prezenta, on. Cameră, dovezi clasice. A fost în 1868, când Beust a publi-

cat așa numita: „Carte Albastră“ despre politica externă. În cartea aceasta România tină să a fost acuzată, că urmărește o politică agresivă față de monarhia austro-ungară. Și cu ce și-a dovedit afirmația aceasta? Cu aceea, că România și-a procurat arme din Germania și nu le-a lăsat să treacă prin Austro-Ungaria, ci le-a transportat cu înconjur prin Rusia.

Atunci Brătianu, care a fost în aceeași persoană, nu numai Ludovic Kossuthul, ci și Francisc Deakul României, s'a retras dela guvern și a cedat puterea partidului conservator, pentru ca din opoziție să poată răspunde cu atât mai liber la aceste acuze ale lui Beust. Atunci Brătianu a rostit un discurs memorabil, din care îmi voi lua voie a citi partea aceea care se referă la raportul, ce poate să existe între noi și România. (Va urma).

Din România.

Monument lui Alexandri. Un comitet, presidat de dl J. Kalinderu, președintele Academiei Române, adună suma trebuincioasă, pentru a se ridica în București un monument nemuritorului bard național, Vasile Alexandri. Se cere suma de 150,000 lei. S'au adunat până acum 90,000 lei. Maiestatea Sa Regele Carol a contribuit cu 20,000 lei, „Academia Română“ cu 5,000 lei. Monumentul va fi așezat în piața teatrului național din București.

Societatea „Carpații“ din București, din care s'a născut „Ligă Culturală“, de azi, și-a serbat Mercuri, 24 Ianuarie v. aniversarea a 25-a dela înființare, cu programul următor: La orele 10 dimineața s'a oficiat serviciu divin în biserica Brezoianu. Intemeietorii societății, aflători în viață, s'au fotografiat apoi în grup, ear sara la orele 9 a avut loc banchetul, cu toaste, la restaurantul Enescu.

Colecție de păpuși. Maiestatea Sa Regina Elisaveta a României și-a exprimat dorința de a avea trei sute de păpuși, îmbrăcate în costum național. Ministrul român de culte și instrucție a adresat circulare învățătorilor dela sate, să confecționeze câte o păpușă îmbrăcată în costumul din localitate. Vor fi alese apoi cele mai succese, și vor fi date ca dar Maiestății Sale, Reginei.

Senatul român a votat cu unanimitate de voturi legea despre recunoașterea Ligii culturale din București, ca persoana morală și juridică, lege trecută prin cameră încă în sesiunea trecută.

se vor mai vedea desnădăjduți, nemângâiați. Năcăzul și intristarea nu vor mai avea loc; pesimismul, un vițiu importat și nefiresc, ar dispărea ca fumul în vânt în fața credinței tari.

Creștinul pătruns de credința cuprinsă în simbol va recunoaște atotputernicia și înțelepciunea lui Dumnezeu, care a creat lumea cu toate frumusețile ei și pe om. Se recunoaște pe sine ca fiu al lui Dumnezeu și va căuta să se poarte ca un adevărat fiu față de părintele său. Nu se va simți slab și fără ajutor în mijlocul nenorocirilor. Tot din simbol creștinul va recunoaște pe Isus, ca fiu al lui Dumnezeu și ca răscumpărătorul nostru. Va lua exemplu dela sacrificiul ce l-a făcut pentru omenire, vărsându-și nevinovatul său sânge. Creștinul la rândul său va ști să se jertfească pe sine, pentru alinarea suferințelor semenilor săi. Tot în simbol se vorbește despre judecata viitoare și nemurirea sufletului. Cel pătruns de adevărul acestor dogme se va feri de fapte rele, știind că odată va da seamă de ele, primindu-și pedeapsa meritată. Cu câtă bărbăție va lupta un așa creștin spre a înălțura mânia lui Dumnezeu.

Las la o parte celelalte dogme cuprinse în simbol, cari edifică pe creștin și-l întăresc în lupta contra relilor.

Revista esternă.

Calătoria Regelui din Anglia. Regele și regina Angliei, călătorind spre Riviera franceză, au trecut prin Paris, unde s'au oprit. Li s'a făcut o primire deosebit de caldă din partea populației și a președintelui republicii franceze. Părechia regală din Anglia va petrece timp mai îndelungat la Riviera franceză.

Tulburările din Bulgaria. Din Sofia se telegrafează, că în urma măsurilor energice luate din partea guvernului, ordinea e restabilită; prin urmare Universitatea se va putea redeschide în curând, după ce vor fi îndepărtați dintâi toți profesorii socialiști și elementele socialiste, ceea ce se va săvârși în zilele apropiate.

Alegeri pentru Duma. În Basarabia au fost aleși în zilele trecute ca deputați pentru Duma 12 Români.

Adunarea generală

a „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“.

— Raport special. —

Duminecă, în 3 Februarie n. c., tinând „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu“ a 7-a adunare generală ordinară, sub conducerea directorului-președinte, dl Pant. Lucaș și în ființa de față a unui însemnat număr de membri, direcțiunea a prezentat despre activitatea reuniunii următorul raport general, citit de secretarul Vic. Tordășianu:

„101 cazuri de moarte s'au semnalat la reuniunea noastră de înmormântare până la finea anului 1906.

În 191 cazuri reuniunea a sosit în ajutorul familiilor îmbrăcate în haine ceruite, dându-le posibilitatea de a-și împlini una din cele mai creștinești datorități față de iubiții lor răposăți, astrucându-le în mod cuvințios osămintele.

Număr însemnat este acesta pentru noi, cari funcționăm dela mijlocul anului 1900 ca reuniune, va să zică abia de 6 ani și jumătate. Deși numărul răposăților noștri a trecut peste una a treia parte din totalul membrilor înscrși la întemeierea reuniunii, numărul membrilor noștri în viață trece și astăzi peste 400 sute. Dovadă aceasta, că reuniunea noastră a umplut și umple un mare gol în societatea omenească și că ea își îndeplinește misiunea umanitară amăsurat tuturor așteptărilor.

Din acestea 101, nu mai puțin ca următoarele 23 cazuri de moarte s'au întâmplat în 1906. (Urmează numele membrilor răposăți în 1906).

După acestea 23 cazuri s'au solvit drept ajutoare moștenitorilor legali suma de C. 3395-70, la cari adăuse ajutoarele solvite în anii trecuți cu 8967 cor. 50 fileri, suma totală a ajutoarelor solvite după 101 cazuri s'au urcat la considerabila cifră de 12.363 cor. 20 fileri. Fondul „Asilului“ a primit 1236 cor. 32 fileri, drept 10% statutare, detrase din suma ajutoare-

lor, iar moștenitorilor legali ai membrilor răposăți, li s'au solvit 11.126 cor. 88 fil. în bani gata.

După ocupațiune, din 101 membri răposăți. 66 au aparținut clasei muncitorilor zileri și economi, 1 clasei comercianților, 14 clasei meseriașilor și 20 clasei așa zise a inteligenței. Din acestea cifre reiasă, că de binefacerile reuniunii părtași s'au făcut cei mai avizați la ajutor, clase zilerilor și economilor.

În anul 1906 am încasat sub titlul taxe de câte 60 bani dela membri, în total 4636 cor. 56 fileri, iar totalul încasărilor sub acest titlu dela întemeierea reuniunii, dau suma de 20.404 cor. 70 fileri. Dela 37 membri noi intrați în sinul reuniunii în 1906 am încasat taxe de înscriere 74 cor. Totalul încasărilor sub acest titlu dela întemeiere dau suma de 1264 cor. Totalul membrilor înscrși până la finea anului 1906 e 632.

La dispoziția noastră au stat în 1906 drept venite ale reuniunii următoarele sume: a) soldul cassei din 1905 1603 cor. 55 fileri; b) taxe dela membri 4710 cor. 56 fileri; c) interese după depuneri 329 c. 9 fileri; d) 10% stat. detrase după ajutoare 312 cor. 40 fileri. În total 6955 cor. 60 fileri, față de cari stau următoarele erogățuni și anume: Ajutoare după 23 cazuri 3087 cor.; 10% statutare detrase în favorul fondului „Asilului“ 312 cor. 40 fil. Remunerația directorului, secretarului, casarului și portărelului, 575 cor. Chiria localului 60 cor. Spese extraordinare (interese intercalare după loz cumpărat și înmanuări postale) 3 cor. 6 fileri. 2 scrisuri fonciare „Albina“, cumpărate 1500 cor. 1 loz Hypotekbank, cu 4% ou premiu 267 cor. Elocat la inst. „Albina“ 529 cor. 80 fil. În bani gata la finea anului 1906, 621 c. 34 fileri. În total 6955 cor. 60 fileri.

Fondul „Asilului“ în 1906 a avut următoarele percepții: a) competența directorului P. Lucaș după 23 cazuri dăruită fondului 92 cor.; b) competența secretarului Vic. Tordășianu după 23 cazuri dăruită fondului 69 cor.; c) 10% statutare detrase după ajutoarele solvite după membri răposăți, inclusive 3 cor. 70 fileri interese de întârziere, 312 cor. 40 fileri; d) interese după depuneri: dela „Albina“ 2 cor. 24 fileri; dela „Arieșana“ pro 1905 59 cor. 65 fileri; dela „Arieșana“ p. 1906 78 cor. 99 fil. În total 140 cor. 88 fil.; e) ridicat dela „Albina“ 360 cor., suma 974 28 fileri, din care s'au depus la „Albina“ 475 cor. 64 fileri și la „Arieșana“ 498 c. 64 fileri.

Observăm aci, că sumele dăruite fondului de directorul nostru dela întemeierea reuniunii, dau suma de 404 cor., iar de secretarul reuniunii 303 cor., sau în total 707 cor.

Avea proprie a reuniunii la finea anului 1906 e de 8351 cor. 14 fileri, din care 6.64 cor. în bani gata, 621 cor. 34 fil. depuse la „Albina“ cu 4%; 529 cor. 80 fil. la aceeași cu 4½%; 7000 cor. în scrisuri fonciare de ale aceleiași bănci și 200 cor. în un loz Ung. Hyptkbank cu 4% și cu premii.

Avea fondului „Asilului“ e 2181 cor. 94 fileri, din cari 480 cor. 97 fileri sunt elocate cu 4% la „Albina“ și 1700 cor. 97 fileri cu 5-4 la institutul de credit „Arieșana“ din Turda.

Avea totală a reuniunii și a fondului „Asilului“ e 10.533 cor. 8 fileri.

asemenea patricidul, ura dintre frați și procesele păgubitoare.

Din datoriile către aproape decurg datoriile cetățenești. Deci se va căuta să se evite turbările, revoluțiile, anarhia și războaiele distrugătoare de vieți omenești.

Dupăcum vedem, fără să mai înzistăm mult, educația religioasă e în stare să înlăture relele sociale. Și dacă vedem cu toate acestea omenirea cufundată în păcate, să sperăm, că prin o educație religioasă, solidă și serioasă, vor sosi timpuri mai fericeite. Și de ce n'am spera acest lucru, când bine știm, ce efecte minunate a avut creștinismul asupra primei comunități creștine, în ce privește progresul moral?

Altă cale mai sigură, pe care ar putea ajunge omenirea la mântuirea de rele, decât acea pe care o așterne creștinismul, nu există. O educație pedagogică în afară de cadrele religiunii e insuficientă, mecanică și chiar imposibilă.

Nu s'a născut, dar nici nu se naște acel pedagog, care ar fi în stare să crească tinerimea fără să se înarmeze cu cunoștințe religioase. Zadarnice vor fi sforțările acelor, cari vor căuta să mântuiască omenirea de rele, fără ajutorul educației religioase.

FOIȘOARĂ.

Rolul social al educației religioase.

De Constantin Dimian
licențiat în teologie.
(Fine).

Pe câți risipitori nu-i va fi adus la adevărului pilda fiului răătăcit? Răzbunarea, un vițiu atât de urât, de căteori nu s'a prefăcut în iertare la exemplul blând al Mântuitorului, când a fost palmuit și batjocorit?

Și pentruca să ilustrez mai bine, cu exemple și mai reale, efectele educației religioase pentru societate, câte viții n'ar dispărea dacă s'ar da cuvenita atențiune celor cuprinse în evanghelii?

Cunoscându-se și punându-se în practică cele 10 porunci, ar mai putea exista minciuna, furtul, uciderea, desfrâul, blasfemia, nerespectul față de părinți și necinstirea zilelor de sărbătoare?

Cunoscându-se porunciile bis ricei ar dispărea răul obiceiului de a nu venera persoanele bisricești și neîmplinirea datoriilor de adevărat creștin.

Cunoașterea simbolului de credință va întări pe creștin în credința sa și va dispărea pericolul răătăcirilor, al ereziilor și al superstițiilor. Credința fiind tare, nu

Trec la seria datoriilor creștinești și foarte pe scurt amintesc numai partea lor moralizatoare.

Se știe, că aceste datorii sunt față de Dumnezeu, față de sine și față de aproapele. Împlinirea acestor datorii e indispensabilă pentru completarea educației religioase.

Pe Dumnezeu, creștinul e dator să-l iubească ca pe un adevărat părinte și i e dator supunere. Făcând acestea nu va mai exista răul obiceiului de a nesocoti cultul divin, în care se preamărește Cel atotputernic; nu va mai exista răul obiceiului de a nu face rugăciuni, fie de cerere sau de mulțumire.

Cunoscându-se, că omul are datorii față de sine, va învăța că ele sunt de două feluri: față de corp și față de suflet. Împlinindu-le pe cele dintâi, va fi ferit de boale provenite din necumpătate. Nu-și va schingiul corpul și nu se va sinucide. Iar cunoscându-le pe cele de al doilea nu va mai exista ignoranța, numele pătat, etc.

Trecând la a 3-a serie de datorii și anume la datoriile față de aproapele nostru, fiecare cunoscându-le, putem spune, că va dispărea furtul, insultele, lăcomia, violența, împetrirea inimii, mizeria, selăvia, crimele, certurile. Vor dispărea de

Sporul față de anul 1905 al reuniunii e 1247 cor. 59 fileri, iar al fondului „Asilului” de 614 cor. 50 fileri, sau în total de 1862 cor. 9 fileri.

În cursul anului 1906 am fost nevoiți a exclude pe următorii membri: (să înșiră numele alor 18 membri excluși, din cauză că n-au achitat restanțele mai vechi).

Cu considerarea la numărul încă nesuficient de membri, secția a 2-a independentă, încă nu s-a putut activa.

În afacerea acquirării unui intravilan, pe care ar fi să se întemeieze „Asilul”, direcțiunea a numit o comisiune constând din membri Iuliu Bardosy, Nicolae Domnariu și Petru Stoica, care are să facă la timpul său raport despre cele aflate.

În restimp membrul direcțiunii Ioan Dușe, măiestru cojocar, părăsind patria, onorabila adunare generală va binevoi să dispună întregirea locului devenit vacant.

Raportul general s'a luat de adunare la cunoștință. Socotelile reuniunii, revăzute de comisia adunării generale, constatătoare din membrii Tim. Popovici, Vas. Stan, Baptist Boiu și econ. Vas. Chirca, și aflate în regulă, s'au aprobat și direcțiunii s'a votat absolutoriul. S'a votat mulțămirea protocolară prezidentului P. Lucuța pentru suma de 404 cor. și secretarului Vic. Tordășianu pentru suma de 303 cor., ce ei le-au dăruit până astăzi fondului „Asilului”, chemat a adăposti cu timpul pe orfanii și pe membrii scăpătați ai noștri. În locul membrului din direcțiune, Ioan Dușe, măstru cojocar, îndepărtat în America, după principiul adoptat la întemeierea reuniunii, ca în direcțiune să fie reprezentate prin câte 4 membrii cele 3 clase sociale ale noastre (4 inteligenți, 4 meseriași și 4 economi), a fost ales măstrul frizer Ioan Roman. Autenticarea sumarului adunării generale, s'a concretizat membrilor Iul. Bardosy, Dr. P. Șpan și Tim. Popovici.

Convingându-mă de frumoasele rezultate, la care a ajuns această reuniune în cei 6 ani de existență, în care a dat peste 12.000 cor. ajutoare și pe deasupra mai dispune și de o avere de peste 10.000 cor. în bani gata, și are intenția de a pune temelii și unui azil pentru cei neadăpostiți ai noștri — m'am întrebat: oare pentru ce nu s'a întemeiază asemenea reuniuni în toate orașele și comunele noastre mai de samă? În speranța unui viitor mai strălucit, iscălesc „*Invin gătătorul*”.

NOUȚĂȚI.

† **Vincentiu Babeș.** Înmemntarea marelui și laboriosului fruntaș român *Vincentiu Babeș* s'a făcut Marți, la orele 3 d. a. prin Preacuviosia Sa, Arhimandritul *Augustin Hamsea*, asistat de preoții *Ghenadie G. Bogorici* și *Ioan Murnu*. Dela casa mortului s'ierial a fost dus la Albertfalva, sat în apropierea capitalei Budapesta și aici a fost așezat în cripta familiară. Discursuri au rostit: Arhimandritul *Hamsea*, deputatul dietal *Dr. Alexandru Vaida-Voevod*, și studentul *Pompiliu Nistor*.

Strănepotul Maiestății Sale. Fica decedatului nostru moștenitor de tron Rudolf, principesa *Elisaveta Windischgütz*, a dat naștere unui fiu.

Pentru agitație. Domnul *Vasile E. Moldovan*, puolicist, a fost aflat vinovat din partea curții cu jurați din Cluj pentru agitație, comisă în trei rânduri, în revista „*Orizontul*” din Cluj, acum încetată, iar tribunalul l-a judecat pe baza acestui verdict la 18 luni temniță de stat și 1500 coroane amendă în bani. Pertractarea procesului s'a ținut Marți, în 5 Februarie n. Atât condamnatul, cât și procurorul, a anunțat recurs de nulitate.

Generalul Pitreich, fostul ministru comun de război, a fost trecut la pensie, în urma cererii proprii.

Carte oprită. Ministrul de culte și instrucțiune publică a oprit din școalele săsești întrebuintarea geografiei lui *Karl Werner*, tipărită la W. Krafft în Sibiu.

Dela casa arhidiecezană. Pentru gimnaziul din Brad au intrat sumele următoare: dela comuna Criscior Cor. 3.30. și dela comuna *Călna mare* 37.20. Laolaltă 40.50.

Milionarul Osiris din Paris, care și în viață a săvârșit multe acte de filantropie, a decedat zilele trecute în Paris în vârstă de 65 ani, și întreaga sa avere de cincizeci milioane a testat-o institutului Pasteur și altor societăți de binefacere, din Franța. Copii n'a avut.

A treia universitate. Între orașele, cari se întrec în lupta pentru câștigarea universității a treia e și *Cesovia*. O deputație constatătoare din vreo 50 inși, a mers la Pesta și și-a exprimat dorința înaintea ministrului cultelor Apponyi, și apoi a celorlalți miniștri, să capete *Cesovia* universitatea a treia. Din răspunsurile date nu reiese deloc, că guvernul ar fi aplicat a ridica aici a treia universitate după ce are angajamente față de — *Pojon*.

Turburările dela universitatea din Lemberg. În urma arestării studenților ruteni din Lemberg, societatea ruteană Socol, a ținut o mare adunare, în care a protestat energic contra deținerii studenților ruteni. Între altele pretinde abdicarea rectorului universității. Tribunalul a luat hotărârea, ca studenții, a căror nevinovăție e deja dovedită, să fie lăsați liberi. Cete de țărani ruteni, cu femeii și copii, însoțiți de preoții și învățătorii lor, — ca în pelegrinagiu — cercetează temnițele și și pe studenții deținuți.

Studentele dela universitatea din Cluj în o ședință ținută în sala universității de acolo au luat poziție față de vorbirea deputatului și decan al facultății de drept din Budapesta, Carol Kmety, ținută în dieta țării, cu ocaziunea discuției asupra bugetului. În vorbirea sa Kmety arată pericolul moral ce ar rezulta pentru țară, când femeile, uitându-și de chemarea lor pentru care sunt destinate, ar ocupa diferite funcțiuni, cari nu se potrivesc cu firea lor. Studentele au protestat acum, într-o energică scrisoare deschisă, adresată dlui Kmety.

Un mort înviat. În satul Șerbești, lângă Iași, în momentul în care s'a început prohodul pentru a fi dus la groapă decedatul Andrei Calistrat, i cestasă școala din siciu, și aruncă o privire spăriată în jurul său. Lumea a luat-o la fugă spăriată. Bietul om nu murise, ci se află numai în letargie. Să ne închipuim acum, că se deșteaptă din letargie două ceasuri mai târziu, când se află în pământ!

Meningita în Alsacia. În Mühnhäusen s'a ivit o violentă epidemie de meningită. Număroase persoane zac bolnave. Unele au murit. În sânul populației domnește cea mai mare agitație.

Foc mare în Londra. Din Londra vin știri, că un foc îngrozitor a izbucnit în mijlocul orașului, care a prefăcut în ruine mai multe case. Paguba se urcă la 150.000 dolari.

O constatare însemnată. O comisiune de experți din Londra, în urma însărcinării primite dela guvern, a stabilit în mod neluștos, după multe examinări și scrutări științifice, că tuberculoza trece negreșit dela animal la om, precum și dela om la animal. O chestie până aci contraversată, e deci rezolvată acum în mod final.

Nouă catastrofă în bari de cărbuni. Din New York se telegrafează, că în Elkins (Virginia apuseană) s'a întâmplat o explozie în o mină de cărbuni a societății minerice Davis Koeke, în care și au aflat moartea vre o 25—30 de băieși.

Istoria bisericească, a treia carte de religione pentru școalele medii, de *Dr. Petru Barbu* a apărut în ediția V. Ed tura tipografiei diecezaue din Caransebeș. — Preț 1 cor. —

Și-a aflat mântuirea pe o cruce. O întâmplare îngrozitoare se comunică din comuna ungurească *Alsóvadász*. Locuitorul acestei comune Carol Mora, venind zilele acestea seara acasă din pădure, a fost întâmpinat de o haită de lupi. Bietul om cercă să scape cu fuga. Deja începuse a-l părăsi puterile, când văzu înaintea sa o cruce. Iși încordă încă odată toate puterile, ajunse crucea și se urocă în vârful ei. Fiarăle au încanjurat-o urlând după pradă. În situația aceasta critică rămase Moră vre-o două ore, când spre furiere nește țărani, — tăietori de lemne — cari veneau din pădure, au alungat lupii.

În loc de anunțuri de sfidare dl Victor E. Preda, măiestru tâmplar din A- vrig și logodnica sa dsoara Eugenia Mandea din Porumbacuul Inf., dăruiesc fondului „Victor și Eugenia Tordășianu, pentru înzestrarea fetelor sărace”, suma de 10 cor. La același fond au mai dăruit Alexandru Vlad, paroh în Mag. 2 cor., capelanul Mateiu Nicoară, din privilegiul înființării însoțirii sătești „Reiffeisen” în Ruocar. 1 cor., Gregorion Baloiu, paroh în Calian și soția sa Eugenia, 2 cor., Demetriu Sacărea, paroh, Tâlmăce, Ioan Tatu, par. în Cichindeal, Nicolae Clonța, paroh în Beclean, fiecare câte 1 cor., Georgiu Bărescu, paroh în Comana sup., 2 cor., Ieronim Preda

comtabil 2 cor. și dsoara Măroara Gabor, 40 fileri. Prin acestea ultime contribuții fondul a ajuns la suma de 500 cor.

Metod nou de desnaționalizare. Într-o comună polonă din Posseu a venit un învățător nou, tinăr, german, cu firma hotărâre, că aceea ce nu au putut să facă antecesorii săi, va face el, va săli copii să se roage în școală nemțește, nu în limba lor polonă. A început întâu cu vorbe bune, domnul Süssel, pentru că așa l'chemă, apoi cu amenințări, dar n'a mers treaba. Copilașii cu nici un preț nu voiau să rostească pe „*Tatăl nostru*” altcum, decât în limba polonă, în limba lor maternă. Domnul Süssel, în urma acestei încăpăținări, a venit în ziua următoare înarmat cu un revolver la școală. La scos din buzunar și l'a arătat copiilor cari însă nici de frica revolverului nu s'au putut decide să se roage în limbă germană. Atunci învățătorul pedagog german a descărcat revolverul de mai multe ori în sala de prelegere, ear bieți copilași au început se strige, să plângă, unii au ameuți, alții s'au bolnăvit așa de grav, încât abia vor rămânea în viață. S'a făcut arătare criminală și s'a deschis o anchetă.

Petrecere în Sibiu. Tinerimea română din Sibiu aranjază petrecere cu joc în sala dela „Unicum”, la 14 februarie st. n. 1907. Inceputul la 8 ore seara. Intrarea: de familie 5 coroane, de persoană 3 cor., loje 8 cor. Suprasolviri se primesc cu mulțămire. Venitul curat e destinat pentru gimnaziul din Brad. Bilete se pot procura la librăria arhidiecezană și seara la cassă.

Teatru în Feldioara. Reuniunea femeilor române în frunte cu corpul învățătoresc din Feldioara invită la producțiunea teatrală-muzicală împreună cu dans, ce se va aranja Duminecă, în 28 Ianuarie (10 Feb.) 1907, în sala hotelului comunal. Inceputul la 6 1/2 ore seara.

Petrecere în Tilișca. Corpul învățătoresc dela școala gr. or. rom. din Tilișca invită la producțiunea muzicală-teatrală împreună cu joc, care se va țineă Vineri, în 2/15 Faur (cu ocaziunea hramului școlar) în edificiul de școală. Inceputul la 7 ore seara. Venitul curat al producțiunii va fi designat bibliotecilor școlare și parohiale. Prețul de intrare e benevol.

Viță de vie de tot soiul, în calitatea cea mai bună, să se procure dela „Pepinaria milenară” din Nagyösz, comitatul Torontal, care trimite bine sortatul său catalog în limba română, germană, maghiară sau Sârbească, oricui, gratis și franco.

Din public.†)

Mulțămite publice.

Cu ocaziunea concertului „Reuniunii de cântări române din Sebeșul-săseșco” ținut în 27 Ianuarie c. s'au încasat 200 c. 20 fileri. Spese au fost 140 coroane, rămânând astfel reuniunii un venit de 60 cor. 20 fileri.

Tot cu aceea ocaziune au binevoit a suprasolvi: Dr. Iz. Goldfinger 10 cor., Ioan Drăgan, notar public 5 cor., Zevedeu Murășan, preot 4 cor., Rudolf Löwi 3 cor. 60 fileri, Dr. Ioan Elekes, medic 3 cor., Dr. Tiberiu Tisu, medic 2 cor. 60 fil., Dr. Nicolae Lazar, avocat 2 cor., Petru Tincu, funcționar „Albina” 2 cor., Milan Broștean 1 cor. 40 fileri, Petru G. Opincar, Simeon S. Opincar, Octavian Simtion, fiecare câte 1 cor., Ilie Danciu 80 fileri, N. N. 70 fileri, Petru Opincar 60 fileri, Iosif Hentz 60 fileri, Milton Todoran 40 fileri.

În numele comitetului reuniunii aducem sinceră mulțămire tuturor, cari au participat la concert și în special P. T. domni, cari prin suprasolvirile domnilor au dat dovadă, că sunt adevărați binevoitori ai reuniunii.

Sebeșul-săseșco, 3 Ianuarie 1907.

Pentru comitet:

Ioan Pavel
prez.

Ioan Stanca
cassar.

La producțiunea teatrală aranjată de corpul didactic al școlii române gr. or. din Hunedoara cu elevii școlii în 26 Decembrie st. v. 1906 au binevoit a suprasolvi următorii domni:

Dr. George Dubies 8 cor. 20 fileri, Dr. Augustin Drăgits 3 cor., Gusti Dima 2 cor., Ioan Dima (Lupeni), 2 cor., Alexandru Nemet 1 cor. 90 fileri, Petru Nicoară 2 cor., Suhajda György 2 cor., Simion Chirca 1 cor. 40 fileri, Boldin Nicolae Bhera 1 cor. 40 fileri, Valer Beșan 1 cor. 40 fileri, N. N. N. N., Susan Berți (Buitur), fiecare câte 1 cor. 20 fileri, Iunga István, Nicolae Albu, N. N., Simion Zăvoian (Teliuc), George Turcian (Teliuc)

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

fiecare câte 1 cor., Alexandru Dima iun., 1 cor. 40 fileri, Constantin Dima 40 fileri, George Pop 50 fileri, Boldin Nicolae 40 fileri, Iulius Turdeșan (Orăștie) 40 fileri, Nuțu Florea 40 fileri, Ghiță Pop, N. N., Ioan Popovici (Buitur), fiecare câte 20 fil., pentru ce li-se exprimă deosebită mulțămire.

S'a încasat în total 388 cor. 35 fil., din cari subtrăgându-se spesele producțiunii, 126 cor. 32 fileri și 200 cor. urea salarială învățătorului Andreia Lada, a rămas venit curat 62 cor. 3 fileri, care s'a destinat înființării unei biblioteci școlare în Hunedoara.

Mare mulțămire îi exprimăm dsoarei *Minerva Cosma*, care tot cu această ocaziune a binevoit a dona școlii noastre două caete cu modele de cusături românești.

Hunedoara, 16 Ianuarie 1907.

În numele corpului didactic:

Andreiu Luda
absol. de teologie, inv.

În anul 1905, parochiana *Rachira Popa* căs. *Serghe Popa*, din parochia ort. română Comana inferioară, a donat sfintei noastre biserici mai multe realități, în estensiune de 2 Jug. și 8000 00, cari realități s'au și trecut pe numele bisericii în prot. funda. 179 alu comunei Comana inferioară, cu condițiunea ca usufructul să l folosească soțul său *Serghe Popa*, până va fi cu viață.

În anul 1905 parochiana *Marta Coanta* căs. *Iacob Monea* a testat bisericii noastre ort. române din Comana inferioară, 24 părțile în estensiune 2 Jug. 292 00, al căror usufruct asemenea îl folosește soțul său până va fi în viață, ear realitățile sunt deja trecute pe numele bisericii în prot. fund. 132 al comunei Comana inferioară.

Tot în anul 1906 parochienii: George Măteș Popa, Dionisie Popa, Ioan Popoviciu, Inache Conta, Andreiu Roșală, Eronim Boeriu, George Halmagyi (Cereșoa), Ioan Cioflec, Dionisie Hârju, George Iov. Itoafă, Lucă, Costea și Aron Hârju au cumpărat un rând de vest. preoțești cu 100 coroane. Parochiana *Susana Iacob Boeriu* nasc. Moga un octoih mic legat frumesc în piele cu copcii în preț de preste 3 coroane.

În fine amintesc că cu ocazia publicării mulțămitei publice a colectei întreprinse prin colectantul Alexandru Popescu, s'a trecut cu vederea 11 cor 60 fil. ca preț al bucatelor, trimis ulterior prin părintele *Nicolae Dobre* din parochia Hendorf, care sumă ocupă ca venit în jurnalul de casa al parohiei Comana inferioară încă din 2 Ian. 1906.

Subsemnatul, îmi țin de plăcută datoriță, a exprima și pe aceasta cale, cea mai profundă mulțămire sus numitelor donatoare, în numele sfintei noastre biserici, dorind ca celor două dintâi fiind deja repausate, banul Dumnezeu să le odihnească, împreună cu părinții lor, ear celor vii să le dăruiească viața și sănătate, între mulți fericiți ani.

Comana-inferioară, 21 Ianuarie 1907.

Ioan Popa
paroch. ort. română.

Oficială.

Pentru a se putea termina cu împărțirea dotațiunii clerului dela stat, — cuitel pe sem. I 1907 — să se trimită de urgență oficiului casei conzistoriale.

Teatru.

Sâmbătă: *Wiener Frauen*, operetă. Duminecă d. a.: *Boccaccio*, operetă. Seara: *Hu sarenfieber*, comedie.

Nu crutăm muncă și cheltuială

la procurarea materialelor brute pentru prepararea „Emulsion”-ului Scott, ca să ne asigurăm cele mai bune calități de oie de pește, var și natron-hipophosphit. Aceste materiale foarte fine se prepară cu o deosebită curățenie prin procedura unică a lui Scott și produsul nu i numai gustos și cu totul ușor de mistuit, ci-i și de un extraordinar efect. Cu mult mai efice ca oleul simplu de pește. La debili fie în urma unei boale, sau la slăbiri corporale la copii sau oameni mari, „Emulsion”-ul lui Scott este totdeauna cel mai bun mijloc de întărire.

Pescarul cu batogul cel mare este dovada pentru adevărata procedură a lui Scott.

Trimitându-se 75 fileri în marci postale, și amintind de jurnalul acea se trimit sticle de probă franco de călă:

Dr. EMIL BUDAI „Stadtapotheke” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/36.

Prețul sticlei originale: cor. 2.50. Se capătă în toate farmaciile.

Nr. 699—1906.

[25] 1—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia a doua din Bălan suseni, protopresbiteratul Ungurașului. se exerce concurs din nou, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fașionate în coala B, pentru întregirea venitelor dela stat, despre cari concurenții își pot lua informațiuni dela oficiul protopresbiterat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile de concurs instruite conform normelor din vigoare, subscrisului oficiu protopresbiterat și au a se prezenta înaintea de alegere în vre-că Duminecă sau sâmbătoare spre a cânta resp. a celebra și cuvânta.

Fizeș-Sâmpetru, 18/31 Ianuarie 1907.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român al Ungurașului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Pavel Roșca
protopresbiter.

[28] 2—3

Concurs.

La institutul de credit și de economii „Sebeșana” din Szászsebes află imediat aplicare un oficial, absolvent de școalele comerciale.

După un an de probă va fi definitivat cu salar fundamental anual de K 1800—, cuincuenal de 10%, tantiema statutară și drept de penziune.

Salarul anului prim de probă este K 1600— și tantiema statutară.

Direcțiunea.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorii de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

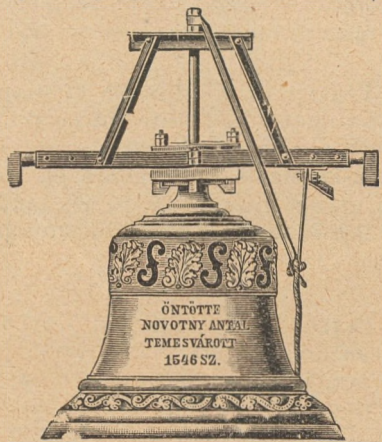
se recomandă spre pregătirea clopotelor nou, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(119) 8—41

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate gratis.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bôle

pe lângă garanție.

da împrejurărei. că acest vechi de 20 ani.

aparatură vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, înviorare de ureche, bătăie de inimă, sg rciui de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influență, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatură mea. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatură mea nu e permisă să se confunde cu aparatură „Volta” deosece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatură mea e în genere cunoscută, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparaturăi mare e cor. 6.—

Prețul aparaturăi mic e cor. 4.—

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țără și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.

NOU!

NOU!

Somatose

fluide.

Mijloc tonic

producător de apetit și întăritor de nervi.

(63 a) 25—26

„DACIA”, institut de credit și economii în Oraștie.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Dacia”, prin aceasta se convoacă la a

V-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 4 Martie 1907 la 10 ore a. m. în localul institutului.

Program:

1. Deschiderea adunării pr'n prezident.
2. Numirea unui notar și 2 scrutători.
3. Prezentarea raportului anual al Direcțiunei.
4. Prezentarea raportului anual al comitetului de supraveghiere.
5. Prezentarea bilanțului.
6. Deciderea asupra rapoartelor, bilanțului și distribuirei profitului
7. Schimbarea §§-lor 29 și 31 din statute referitor la reducerea numărului membrilor Direcțiunei la 7.
8. Eventual alegerea membrilor Direcțiunei.
9. Eventuale propuneri întrare conform statutelor.
10. Alegerea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal.

Acționarii, cari doresc a lua parte la adunare în persoană, sau prin plenipotențiati, au să depună actule și plenipotențiile la cassa institutului, în înțelesul §-lui 20 din statute, cel puțin în prezia adunării generale.

Oraștie, 2 Februarie 1907.

[26] 1—1

Direcțiunea.

Active	Contul Bilanț.		Pasive	
	K	f	K f	
Cassa în numărar	13,738	94	Capital	100,000—
Efecte publice	37,124	69	Fond de rezervă	38,606 37
Cambii de bancă	517,779	—	Imprumut cu amortizare	12,000—
„ cu acoperire hipotecară	107,885	—	Cambii reescomptate	362,713—
Realități	31,346	44	Depuneri	235,854 84
Debitori	5,148	29	Interese transitoare	9,292 50
Interese rest. și int. trans. de reesc.	19,541	10	Dividende neridicate	18—
Conturi curente	5,261	35	Pro Diversi	1,374 14
Izvorul mineral	60,367	78	Deposit Cassa	650 86
Timbre, proteste și vadiu anticipat	2,353	29	Conturi curente	28,082 50
Mobilier	1,340	50	Profit curat	14,072 67
după amortizare de	128	50		
Spese de fondare	1	133 80		
după amortizare de	226	80		
	802	664 88		802,664 88

Eșite	Contul Profit și Perderi		Venite	
	K	f	K	f
Interese pentru depuneri	13	741.40	Interese:	
„ „ cambii reescompt.	19,568	75	dela cambii cu giranți	49,555.45
„ „ conturi curente	2,239	03	„ „ „ acoperire	8,726 11
Spese:			„ efecte publice	197.76
Salare	4,980	—	Proviziuni	1,630 17
Porto	293	35		
Diverse	2,024	83		
Contribuție:				
Dare erarială	1,460	02		
10% după int. de depuneri	1,374	14		
Amortizare: din mobiliar	128	50		
„ din spese de fondare	226	80		
Profit curat	14,072	67		
	60,109	49		60,109.49

Oraștie, 31 Decembrie 1906

Dr. Muntean m. p. N. Opincar m. p. Pentru contabilitate: Buzdugan m. p.
director executiv. prezident. secretar.

I. Bogdan m. p. I. Olariu m. p. V. Simtion m. p. S. Coroiu sen. m. p. G. Baciuc m. p.

Revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Oraștie, la 2 Februarie 1907.

Ioan Boteanu m. p., prezident. Const. Dăncilă m. p. Ioan Lazaroiu m. p.

ÎN 6 ZILE

LA

AMERICA

Transport de persoane
în
Canada și Argentina.

Cereți clarificări.
E de ajuns carte postală.
Răspundem în românește.

Falk et Comp.

Secția românească.

Hamburg

Strada Raboisen Nr. 30.

257 16—26